

DXXXVIII

Era en aquells temps, tan enyorats per alguns, que no hi havia trens ni autos ni avions ni dirigibles; en aquells temps que ni la bicicleta no era inventada i que per a traslladar-se d'una localitat a l'altra hi havia solament l'expeditiu sistema del caminar o l'ultra ràpid de la diligència. Els joves d'avui gairebé no n'han vist de diligències; però s'en faran una idea imaginant un *faetón* voluminos, amb les molles gens ben trempades i atapeït de fardells i equipatges de tota mena. Per a fer-se'n ben bé càrrec, s'ha de considerar la carretera d'aquell temps: camí estret, amb molts sots i exuberant de pols.

Doncs, bé; en una diligència d'aquestes, per allà el 1720, s'enquibi una parella de recents maridats; l'un, anglès; ella, francesa, camí de Paris, en viatge de noces. Feia ja una horeta que rutllaven, quan el nuvi es donà compte de la pal·lidesa de la seva dolça muller i amorosament li preguntà:

—Que no et trobes bé, estimada meva?

—Sí; però estic una mica marejada. La cerimònia, l'emoció, l'àpat. Tot plegat... I ara, aquest viatge...

Al cap d'uns minuts l'home insistí:

—Vols que obri la finestrella, que amb l'aire et revifaràs, potser?

—No, gràcies; ja estic bé.

—Es prou tou el teu seient?

—Sí; de primera.

—Estàs bé de cara endavant?

—Sí; ho prefereixo que endarrera.

—No tens massa sotrac aquí on seus?

—Gens ni mica.

—Et molesta el fum de la pipa del cotxer?

—No; no m'arriba,

—Veus malament el paisatge?

—Ca!... Precisament puc contemplar-lo a meravella.

—Doncs, mira—li digué amorós el nuvi amoixant-li les mans—en vista d'aquestes excel·lències, canviem de lloc. Tu posa't al meu, que jo fa fa estona que hi pateixo. Oi, reina del cor?

I així començà la vida conjugal d'aquella parella d'un anglès i una francesa, camí de Paris, l'any 1720.

Rigorosament històric.

L'ALTRE

RECOMANEM

Sastreria Model

Doctor Robert, 30

Lletra desclosa

Del Gamarús del Parc al Bernat Pescaire

En l'edició de diumenge de LA GRALLA vau llegir, estimat company Bernat Pescaire, les teves queixes al senyor Alcalde, les que crec sincerament raonables. Però, que en elles em tractis de "Mussot", no hi passo! Encara que en fassi cara, de mussol, no et creguis que en sigui. Si és que faig aquest posat d'estaquirot, és perquè la meua condició de gamarús honrat, no em permet fingir la pose picaresca d'altres personatges alats i per aquest sol concepte, la meua personalitat mereix més respecte, amic Bernat.

Si és que vols esclatar el veri que el captiveri et produeix, no el descarreguis damunt un humil Gamarús que està subjecte a més penes que tu. Es veritat que és ensopit estar sol, però almenys tens casa pròpia. En canvi jo, tinc d'anar a dispesa, d'un cantó a l'altre, i encara que estigui en companyia, és pitjor que no pas que estigues sol; puix com ja podies observar, les mestresses de la primera dispesa, en dotze dies que hi vauig menjar, no em digueren ni ase ni bestia i em tenien allí com un mussol, sol, tot sol...

I ara, que ja m'hi havia acostumat, m'escombren, veient-me obligat a anar de porta en porta. Doncs, com ja veus, Bernat, no és gens envejable la meua situació.

Només faltaria que hi estiguéssim tots dos, tu com a rellogat i jo com a dispaer, a casa de les teves veïnes!... Ja fariem broma, dos personatges com nosaltres, entremig d'aquells tres matrimonis!...

Mira, Pescaire, no tinguis manies i deixa't de pretensions, que ni tu ni jo no som de prou categoria per conuiuure amb aquelles gentils senyores. L'única cosa que podem esperar, és que el senyor Alcalde ens fassi venir algun familiar nostre, que a més de cuidar-nos, possiblement ens farà passar el temps més divertit, ja que les penes en companyia fan de més bon passar; i a l'ensem, disposaré jo de casa pròpia i no hauré d'anar de mal borràs ni de porta en porta per atipar-me. I els que em cuiden no passaran per la pena de cridar cada dia: Aquí us el deixo!...

De totes maneres, el senyor Alcalde ja crec que tindrà en compte, per a la construcció de les nostres vivendes, que els "Bernat Pescaire" (Ardea Cinerea), sempre haveu viscut per les riberes, amb preferència els climes de tardor i hivern, i que els "Gamarús" (Strix Aluco), som dels que no ens va bé la llum del dia, i per aquesta raó, el nostre treball és de nit, i que de dies ens procurarà un lloc adequat per tal de reposar d'aquesta miserable vida.

EL GAMARÚS DEL PARC

El camarada Carpena

La gent — molta gent — no coneix ni tan sols de nom el «camarada Carpena». I el camarada Carpena no pot restar en aquesta mena d'anomenat a que el condemna la incomprensió dels homes, envejosos de mena.

El camarada Carpena és un home singular, que labora per la felicitat dels que anem a peu. En uns fulls de paper blau escrits a màquina i il·lustrats amb uns croquis del seu projecte, explica el «Medio de que coman econòmicamente unos dos millones de familias españolas».

I comença així l'explicació del seu projecte: «Por el Estado, por los Municipios y Sociedades constructoras, podrian hacerse de 30 a 40 mil cocinas del sistema ideal del camarada Carpena, destinándose para ello capitales remunerativos.»

Seguidament explica, amb el gràfic d'una cuina a la vista, el seu sistema d'alimentar famílies pobres. I diu: «Como el autor de esta idea no es arquitecto, ni entendedor de obras, ni le importa serlo...»

Feta aquesta declaració tan important, afegeix que els milions de famílies pobres que hi ha a Espanya acceptarien el seu sistema, les quals recollirien els menjars cuïts «por una ventanilla determinada» i en «cacerolas propias, enumeradas también con el mismo número asignado en la ventanita o taquilla» i «guardándose la llavecita» tal com fan els que tenen a partat de correus. I aclareix que aquestes cuïnes haurien d'ésser senzilles i sòlides, i calcula que costarien de 50 a 100 mil pessetes cada una. Però aclareix no quant podrien costar el joc de cassoles *enumerades* i el joc de *llavecitas*. En canvi concreta que aquestes cuïnes econòmiques s'haurien de construir a prop de les places d'abastiment, amb bons finestrals i claboies, i que les *ventanitas* o *taquillas* per on es treurién els menjars cuïts i es ficarien les cassoles buïdes, haurien d'ésser justament a un metre d'alçària de terra i a mig metre de distància les unes de les altres.

Aclareix encara que el preu de les racions (o mitges racions) seria molt baratet, però deixa que l'arrendador de l'edifici culinari s'hi guanyi la vida, al qual concedeix el dret d'admetre i despatxar els empleats i els cuïners, però no els Inspectors municipals de Sanitat, diu, encarregats de revisar diàriament la qualitat i la quantitat de les *comidas*.